

Lochem, 28 juni 2024

Kenmerk : 2024003
Betreft : Ongevraagd Advies op visie “Een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers”.

Aan : College van B&W van de Gemeente Lochem

Geacht college,

In uw visie lezen wij dat de gemeente Lochem het als een maatschappelijke verantwoordelijkheid ziet om nieuwkomers een veilig thuis te bieden. Ook als er geen wettelijke plicht (meer) is. Wij waarderen en onderschrijven dat u hier maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt.

U constateert dat er zorgen zijn over de balans tussen bestaande en nieuwe inwoners, over sociale veiligheid en leefbaarheid van de buurt. Ook zijn er zorgen hoe de gemeente zorg, onderwijs en vervoer toegankelijk houdt, als hier meer mensen gebruik van maken.

Algemeen:

De aandacht richt zich op drie thema's, namelijk huisvesting, meedoen en basisvoorzieningen.

- Huisvesting: gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opvangen en huisvesten van nieuwkomers. Voor statushouders betekent dit dat de gemeente Lochem structureel huisvesting mogelijk maakt, omdat deze groep vermoedelijk structureel in Nederland blijft.
- Meedoen: als gemeente Lochem wilt u bereiken dat nieuwkomers meedoen, los van afkomst, status en toekomst. Bijvoorbeeld door te werken, naar school te gaan, te sporten of vrijwilligerswerk te doen.
- Basisvoorzieningen: basisvoorzieningen zijn in beperkte mate aanwezig. Wanneer er een nieuwe woonwijk komt of er nieuwe locaties voor nieuwkomers komen, is en blijft de praktijk dat we soms te maken krijgen met schaarste van deze voorzieningen. Dit is omdat zowel inwoners als nieuwkomers daar in toenemende mate samen gebruik van maken.

Afwegingskader: Het afwegingskader is een instrument om transparant en open te communiceren naar raad en de inwoners over hoe de locatiekeuze tot stand is gekomen; raad en inwoners krijgen inzicht in belangen en afwegingen.

Terecht constateert u dat juist bij de opvang van nieuwkomers het samenwerken met inwoners en organisaties soms spannend en ingewikkeld is. Het maatschappelijk belang kan schuren met het belangen van inwoners, ondernemers of maatschappelijke organisaties.

Gelet op bovenstaande doen wij de volgende aanbevelingen:

1. Zorg voor persoonlijk contact met inwoners die nieuwkomers als burens krijgen. Integratie kan alleen slagen als er een goede balans is tussen groepen (nieuwkomers- en inwoners). Wanneer er bijvoorbeeld in buurtschap Ampsen, waar relatief weinig mensen wonen, een AZC komt met circa 300 bewoners is de verhouding zoek. Is op deze plek een kleinschalige opvang niet meer op zijn plaats? In zijn algemeenheid vinden wij kleinschalige huisvestingsvoorzieningen te prefereren boven grootschalige. Dit niet alleen voor een goede balans, maar ook omdat in kleinschalige voorzieningen zelfwerkzaamheid en vrijwilligerswerk vanuit de Lochemse bevolking meer kansen krijgen.
2. Zorg voor voldoende informatie over wie er gaan komen. Criteria/uitgangspunten dienen duidelijker/concreter geformuleerd te worden, afwegingskaders dienen toetsbaar te zijn. Als de uitgangspunten niet concreet zijn, dan is er geen evaluatie mogelijk.
3. Wij pleiten voor realisme. Er zullen spanningen tussen inwoners en nieuwkomers ontstaan. Zie die goed onder ogen, want alleen dan zal een bevredigend resultaat te bereiken zijn. Huisvesting, zorg, onderwijs en dergelijke komen onder druk te staan. Er is nu al een patiëntenstop. De wachtlijsten zullen toenemen. Hoe gaat dit opgevangen worden? Door vooraf plannen te ontwikkelen komt er meer duidelijkheid en waarschijnlijk meer draagkracht.
4. Punten van aandacht zijn verder: de verkeersveiligheid, de natuur (brandgevaar), zwerfvuil, sociale (on)veiligheid. Ook op deze punten dient onzes inziens vooraf een plan in hoofdlijnen te liggen dat aangeeft hoe de gemeente met deze verwachte problemen omgaat.
5. Verder is het onzes inziens belangrijk dat de rol van de COA duidelijk naar voren komt. Waar zorgt het COA voor en wat zijn de taken van de gemeente? Zijn er goede afspraken met het COA te maken? Wat zijn de ervaringen met het COA tot nu toe?
6. Per locatie is het wenselijk om een uitvoeringsplan te ontvangen waarbij de criteria/uitgangspunten duidelijk benoemd zijn. Dan gaat het meer leven en kan er te zijner tijd geëvalueerd worden.

Tot slot.

De visie die er nu ligt is te globaal en levert onzes inziens onvoldoende draagvlak op. Zo is het woord haalbaar weinig richtinggevend. Wat voor de een haalbaar is, is dat voor de ander niet.

Door de visie specifiek te maken en te onderbouwen ontstaat er een goed beeld. Het creëren van draagvlak is een belangrijke sleutel tot succes. Het is belangrijk dat wij mensen in nood helpen. Maar dit heeft alleen kans van slagen als dit in samenspraak met de omgeving gebeurt. Een kleinschalige opvanglocatie levert over het algemeen meer draagvlak op en bevordert de integratie.

Wij adviseren u om de adviezen ter harte te nemen en de visie hierop aan te passen.

Met vriendelijke groet,

N. Swen- Fischer

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Lochem